

Số: 04/2020/QĐST-DS

BX, ngày 10 tháng 12 năm 2020

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN BÌNH XUYỀN, TỈNH VĨNH PHÚC

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thanh Lan

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thu Trang - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Bình Xuyên, tỉnh Vĩnh Phúc.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bình Xuyên, tỉnh Vĩnh Phúc tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Ngọc Bích - Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 12 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Bình Xuyên, tỉnh Vĩnh Phúc mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 90/2020/TLST-DS ngày 27 tháng 10 năm 2020 về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 04/2020/QĐST-VDS ngày 25 tháng 11 năm 2020 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị S, sinh năm 1935. Nơi cư trú: Thôn RS, xã TK, huyện BX, tỉnh Vĩnh Phúc, vắng mặt.

Người đại diện hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Công ty Luật TNHH Y. Địa chỉ: Số 67 PHT, phường LB, thành phố VY, tỉnh Vĩnh Phúc - Là người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu (Văn bản ủy quyền ngày 12 tháng 10 năm 2020).

Người đại diện: Bà Lê Thị H, luật sư của Công ty Luật TNHH Y, có mặt.

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Anh Nguyễn Văn C, sinh năm 1963. Nơi cư trú: Thôn RS, xã TK, huyện BX, tỉnh Vĩnh Phúc, vắng mặt.

- Anh Nguyễn Văn T, sinh năm 1978. Nơi cư trú: Thôn RS, xã TK, huyện BX, tỉnh Vĩnh Phúc, vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu đề ngày 12 tháng 10 năm 2020 và quá trình tiến hành tố tụng bà Nguyễn Thị S và người đại diện hợp pháp của bà S thống nhất trình bày: Bà Nguyễn Thị S và ông Nguyễn Văn N (đã chết năm 2013) sinh được 06 người con gồm Nguyễn Thị M, sinh năm 1959 (đã chết năm 1999), Nguyễn Văn C, sinh năm 1963, Nguyễn Văn O, sinh năm 1964 (đã chết năm 2014), Nguyễn Văn T, sinh năm 1978, Nguyễn Văn T1, sinh năm 1980 (đã chết năm 2015) và Nguyễn Thị H1, sinh năm 1983. Ông Nguyễn Văn N có tham gia kháng chiến chống Mỹ và bị nhiễm chất độc màu da cam. Chị Nguyễn Thị H1 bị nhiễm chất độc màu da cam từ khi mới sinh ra, từ nhỏ đã bị chậm phát triển và không thể sinh hoạt, học tập và làm việc giống như người bình thường. Do bị nhiễm chất độc màu da cam, không có khả năng lao động nên hàng tháng H1 đều được hưởng tiền trợ cấp của Nhà nước. Chị H1 không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi nên không thể tự mình xác lập, thực hiện quyền và nghĩa vụ dân sự. Hiện tại chị H1 sống cùng bà Nguyễn Thị S. Nay bà Nguyễn Thị S đề nghị Tòa án xem xét và giải quyết tuyên bố chị Nguyễn Thị H1 là người mất năng lực hành vi dân sự và cử bà S là người giám hộ cho chị H1 theo quy định của pháp luật.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Nguyễn Văn C và anh Nguyễn Văn T trình bày: Các anh là con của ông Nguyễn Văn N (đã chết) và bà Nguyễn Thị S. Bố mẹ các anh sinh được 06 người con trong đó có chị Nguyễn Thị H1. Khi bố các anh còn sống có đi tham gia kháng chiến chống Mỹ và bị nhiễm chất độc màu da cam. Chị H1 từ khi mới sinh ra đã bị nhiễm chất độc màu da cam, chậm phát triển, không thể sinh hoạt, học tập, làm việc giống như người bình thường, không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, từ khi chị H1 được sinh ra đến nay vẫn ở cùng mẹ là bà Nguyễn Thị S. Nay mẹ các anh là bà Nguyễn Thị S yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị H1 mất năng lực hành vi dân sự và cử bà là người giám hộ cho chị H1, quan điểm của các anh là hoàn toàn nhất trí và đề nghị Tòa án giải quyết theo quy định của pháp luật.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bình Xuyên, tỉnh Vĩnh Phúc tại phiên họp sơ thẩm: Trong quá trình giải quyết vụ việc và tại phiên họp Thẩm phán, thư ký và đương sự thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự; Tòa án xác định đúng quan hệ pháp luật, tư cách của người tham gia tố tụng, thực hiện đầy đủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự và bảo đảm thời hạn chuẩn bị xét đơn yêu cầu cũng như chuyển hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu.

Về giải quyết vụ việc: Đề nghị chấp nhận đơn của bà Nguyễn Thị S yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị H1 mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị giải quyết về lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Bình Xuyên nhận định:

[1] Về yêu cầu dân sự cần giải quyết: Vợ chồng bà Nguyễn Thị S và ông Nguyễn Văn N có 06 người con gồm: Nguyễn Thị M (đã chết năm 1999), Nguyễn Văn C, Nguyễn Văn O (đã chết năm 2014), Nguyễn Văn T, Nguyễn Văn T1 (đã chết năm 2015) và Nguyễn Thị H1. Do chị H1 bị nhiễm chất độc màu da cam nên chậm phát triển, không thể tự sinh hoạt, học tập, làm việc giống như người bình thường, không có khả năng nhận thức, làm chủ hành vi.

Bà S là mẹ của chị H1 làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố chị H1 mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị cử bà là người giám hộ cho chị H1. Theo khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 quy định: “1. Người có quyền, lợi ích liên quan, cơ quan, tổ chức hữu quan có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự hoặc bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định của Bộ luật dân sự”. Như vậy, đây là việc dân sự yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Xét việc bà Nguyễn Thị S yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị H1 mất năng lực hành vi dân sự thấy rằng:

Chị Nguyễn Thị H1 là con thứ 6 trong gia đình, tiền sử sản khoa đẻ thường, chậm phát triển về thể chất và tâm thần từ lúc mới sinh, chậm biết đi, chậm biết nói, bộ mặt Down điển hình. Chị H1 không đi học được, không biết chữ, không nhận biết được mặt đồng tiền, không biết tiêu tiền. Mọi sinh hoạt và vệ sinh cá nhân đều phải có người thân chăm sóc, phục vụ. Tính tình dễ biến đổi, hay cáu kỉnh, có lúc cười ngây ngô, khóc vô cớ. Chị H1 đang được hưởng chế độ trợ cấp dành cho người tàn tật, tâm thần. Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số: 36/2020/SKTT ngày 16 tháng 11 năm 2020 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc kết luận: “Nguyễn Thị H1 bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng/Down, hiện tại Nguyễn Thị H1 mất năng lực hành vi dân sự”.

Với những biểu hiện bệnh của chị H1 và trên cơ sở kết luận giám định sức khỏe tâm thần có đủ cơ sở để xác định chị Nguyễn Thị H1 là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015. Do vậy, yêu cầu của bà Nguyễn Thị S là có căn cứ, cần chấp nhận.

[3] Xét yêu cầu cử người giám hộ cho bà Nguyễn Thị S thấy rằng: Bà Nguyễn Thị S là mẹ đẻ của chị Nguyễn Thị H1, bố chị H1 là ông Nguyễn Văn N đã chết năm 2013, chị H1 không có chồng con, hiện chị H1 đang ở với bà S. Theo quy định tại khoản 3 Điều 53 Bộ luật dân sự thì bà Nguyễn Thị S là người giám hộ đương nhiên của người mất năng lực hành vi dân sự chị Nguyễn Thị H1.

[4] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bình Xuyên, tỉnh Vĩnh Phúc tại phiên họp là có căn cứ và phù hợp với quy định của pháp luật.

[5] Về lệ phí: Do bà Nguyễn Thị S là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên bà S được miễn lệ phí.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào Điều 22; 47; 48; 49; 53, 57, 58 và Điều 59 Bộ luật dân sự năm 2015; Điều 376 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự 2015; Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Nguyễn Thị S với chị Nguyễn Thị H1.

Tuyên bố: Chị Nguyễn Thị H1 mất năng lực hành vi dân sự.

Xác định bà Nguyễn Thị S là người giám hộ của chị Nguyễn Thị H1.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị S không phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

Người có đơn yêu cầu có mặt có quyền kháng cáo Quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra Quyết định. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo Quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc Quyết định được thông báo, niêm yết theo quy định của pháp luật. Viện kiểm sát nhân dân huyện Bình Xuyên có quyền kháng nghị Quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Vĩnh Phúc có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra Quyết định.

Nơi nhận:

- Viện kiểm sát nhân dân huyện Bình Xuyên;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP
(Đã ký)

Nguyễn Thị Thanh Lan